

Stanovisko Bankovej rady NBS

Banková rada vzala na vedomie materiál analytikov Národnej banky Slovenska (NBS) Ekonomický a menový vývoj za 1. štvrtrok 2021. Ten zahŕňa aj novú predikciu ekonomického vývoja NBS na ďalšie roky.

Rok 2021 má byť naďalej v znamení návratu ekonomiky na predkrízové úrovne. Záver predchádzajúceho roka bol z hľadiska vývoja ekonomiky priaznivejší, ako očakávali predikcie NBS. Dlhotrvejúca druhá vlna pandémie však spôsobuje výrazné obmedzovanie ekonomickej aktivity od začiatku roka. Dotknutá je najmä časť ekonomiky orientovaná na domáci dopyt. Nedostatok komodít, súčiastok a dopravných kapacít komplikuje fungovanie globálnych dodávateľsko-odberateľských reťazcov. Napriek tomu by exportná výkonnosť ekonomiky mala byť silná aj v najbližších mesiacoch vzhľadom na prosperujúci globálny obchod.

Kľúčom k hladkému a rýchlemu návratu na predkrízové úrovne je úspešné zaočkovanie väčšiny obyvateľstva do konca jesene tohto roka. Predikcia predpokladá plynulý významný pokrok už v nasledujúcich mesiacoch. S postupným zlepšovaním epidemiologickej situácie by sa mali začať uvoľňovať protipandemické opatrenia. Naštartuje sa súkromná spotreba a ekonomika bude dobiehať výpadky zo začiatku roka. Nezvládnutie zaočkovania obyvateľstva, ako aj možné komplikácie súvisiace s novými variantmi vírusu, predstavujú hlavné riziko pre hladké zotavovanie ekonomiky.

Pokračovanie oživenia v ďalšom období by malo byť založené na zrýchlení rastu domáceho dopytu. Predikcia predpokladá, že domácnosti budú dobiehať vynechanú spotrebu a firmy by mali po doznení neistoty zvyšovať investície. Investičný dopyt by mal podporovať aj verejný sektor, ktorý bude vo väčšej miere čerpať eurofondy a prostriedky z Plánu obnovy. V prípade predikcie inflácie sú riziká vychýlené nahor.

Banková rada vyjadrila spokojnosť s očakávaným vývojom finančných podmienok v slovenskej ekonomike. Podmienky financovania pre banky, domácnosti a firmy by mali zostať naďalej priaznivé a podporovať zotavovanie ekonomiky.

Miera protipandemickej pomoci firmám a domácnostiam z verejného rozpočtu na Slovensku bola v roku 2020 najnižšia z krajín eurozóny. Navyše, schopnosť, či ochota firiem tieto formy pomoci čerpať, zjavne klesala v priebehu minulého roka. Na vývoj na Slovensku však nepriamo priaznivo vplývala aj pomoc poskytnutá vládami v iných krajinách.

Je naďalej dôležité, aby prekonanie krízy a zotavenie ekonomiky podporovala aj rozpočtová politika. Dostupné fondy EÚ neboli využité vo väčšej miere na podporu investícií v krízovom roku. Súbeh dvoch programovacích období a plánovaný prísun zdrojov z Plánu obnovy predstavujú okrem potrebných štrukturálnych reforiem aj jedinečnú príležitosť pre dobehnutie predkrízových očakávaní ekonomického vývoja.